

ZNOVUOBNOVENÍ LILIOVÉHO KŘÍŽE V NAŠEM ODDÍLE

Praktický skautský projekt rozvíjející téma 1SP

2019

OSNOVA

Úvod.....	3
Co je to Liliový kříž.....	3
Proč jsem se rozhodla pro LK?.....	4
Nebudu sobec - nabídnutí LK ostatním.....	4
Setkání vedoucích.....	5
Nabídka a reakce oddílu.....	5
První setkání.....	5
Další setkávání.....	7
Závěr.....	8
Příloha	9

1. Úvod

Obsahem mé práce je přiblížit náš oddíl zpět ke křesťanskému vedení pomocí Liliového kříže. Naše středisko se dřív snažilo žít křesťanský život naplno, konkrétně. Na táboře jsem pociťovala duchovní jistotu, oporu, vzor i povzbuzení od starších vedoucích. Každé ráno jsme se mohly modlit breviář s vedoucí, která se nám ho snažila vysvětlit. Společné modlitby během dne byly téměř samozřejmou součástí programu. V tu dobu jsem si toho tolik nevážila, jako nyní, když už to není samozřejmostí a musíme si to umět prosadit. Za posledních pár let nastala velká změna. Většina starších, zkušených vedoucích odešla.

V jednu chvíli to vypadalo, že dokonce nebudou ani tábory. Bylo opravdu málo vedoucích. Nakonec jsme se spojily s novým klučičím oddílem. Společně všichni vedoucí se rozhodli, že za tábor budou bojovat. Byly jsme velmi nadšené, protože najednou se v temné noci objevilo světélko. Tábory se uskutečňují dál. Ale duchovní věci se z něho nenápadně vypařují. A jak to jde lehce! Kdyby se postupně vynechávalo jídlo, hned by si toho všichni všimli a ozvali se. Ale modlitba se vytrácí postupně, potichu...

Některé z nás to velmi mrzelo a vevnitř svíralo. Ale co s tím? S hlavním vedoucím není možné o duchovních věcech diskutovat. Není moc pro víru. Byly jsme mu vděčné, že zachránil tábory, ale zároveň nás tábor nenaplňoval tak jako dříve. Snažily jsme se duchovní rozměr obnovit, ale naše plány vždy pohořely. Letos na tábor jsme si pozvaly jáhna, kterému ale nakonec do tohoto termínu něco vlezlo, a tak zase nic. Něco mě nenechávalo v klidu. O prázdninách jsem měla jet do ciziny, ale pár dní před odjezdem vše padlo a já měla zůstat doma. Najednou se uvolnilo místo na LŠ Protosu. Postupně mi ale došlo, proč tam jsem, že cesta a pomoc, po které dlouho toužím, se stává viditelnou.

2. Co je to Liliový kříž

Každý křesťan by se měl snažit o stálý růst svého duchovního života, prohlubovat vztah s Bohem. Většinou jsou ale lidé často vzájemně uzavření a o duchovních věcech si nedokážou povídat. Možnost jít společnou cestou s ostatními věřícími skauty je skvělá myšlenka. Tou cestou je Liliový kříž. Je to křesťanská skautská stezka. Liliový kříž je výzvou k intenzivnějšímu prožívání křesťanských hodnot pro věřící skauty. LK má být jednoduchým základním motivačním průvodcem k probuzení aktivního duchovního života skauta/skautky (a to i pro ne-ministranty či jen pro „pasivně“ věřící skauty). Nejde tedy o „zkoušení znalostí“, ale o laskavé, trvalé doprovázení a povzbuzování na individuální duchovní cestě.

Ten, kdo má Liliový kříž, se snaží o hlubší duchovní život, snaží se prohlubovat svůj vztah k Bohu, bližnímu i k sobě podle křesťanských zásad. LK se nedá nikdy splnit, protože nás stále zve dál. Nelze v něm dosáhnout cíle a získat odznak za odměnu. Odznak LK nám připomíná cestu, pro kterou jsme se rozhodli. Je naším motivačním průvodcem. Nemusíme se učit knihy Bible, vyjmenovat svátosti nebo hlavní hříchy, abychom LK získali. Zde jde o vztah. O můj osobní vztah k Bohu. A o povzbuzování a doprovázení na duchovní cestě.

Duchovní odborky by měly na LK navazovat. Liliový kříž motivuje k prohlubování víry a křesťanského života v církvi, ale nenahrazuje systematické vzdělávání (výuku náboženství, katechetická setkávání, ministrantské schůzky, přípravy na svátosti, apod.).

LK má tři stupně, podle věku:

1. stupeň – vlče/světluška či mladší skaut/skautka – žlutý – hledání vlastní víry
2. stupeň – skaut/skautka – modrý – ukotvování duchovního života
3. stupeň – R+R – červený – prohlubování duchovního života, hledání svého poslání a služby

Existuje ještě Liliový kříž bílé a černé barvy. Bílý stupeň na svém kroji nosí činovníci, kteří v oddílech pracují s ostatními členy na získání stupňů předchozích. Černý stupeň je určen pro duchovní rádce.

První tři stupně udělují vhodným obřadem vedoucí oddílu anebo duchovní rádce. Bílý a černý LK uděluje ústřední či diecézní duchovní rádce anebo Odbor duchovní výchovy Junáka.

Ústřední duchovní rádce skautů katolické církve v ČR, diecézní duchovní rádci nebo jiný duchovní rádce spolu s vůdcem oddílu mohou Liliový kříž trvale nebo dočasně odebrat v případě výrazného zanedbávání nebo hrubého porušení zásad LK.

3. Proč jsem se rozhodla pro LK?

Vím, že to nebyla náhoda, že jsem se objevila na LŠ Protos. Začínala jsem cítit, že si mě Bůh vede, je stále při mně a snaží se mi pomoci a odpovědět skrze lidi na mé otázky. Jsem hodně uzavřená, protože o věcech, o kterých bych si chtěla povídat já, si ostatní spolužáci nebo vrstevníci povídat nechtějí. Tady to bylo něco jiného. Stát mezi lidmi, kteří jsou vírou naplněni a dokážou se o ni rozdělit a kus z ní předat dál. Jsou to lidi, o kterých víte, že když řeknete něco špatně, není to žádná tragédie. Opravdu, důvěrné prostředí dělá divy. Došlo mi, že nejdřív já sama se musím vydat cestou aktivního duchovního života. Nabídnutí Liliového kříže bylo přesně to, co jsem hledala. Byla jsem naplněná vnitřní radostí a klidem, že znám způsob nové cesty pro sebe i můj oddíl.

4. Nebudu sobec - nabídnutí LK ostatním

Doma mám mladší sestru, která má mnoho otázek ohledně víry a často o ní přemýšlí. Nedávno se jí stal takový zajímavý zážitek. Každý rok jezdíme na katolické setkání a ona tam chodí do skupinky se stejně starými vrstevníky. Hrají hry, mají duchovní programy. Jednou jim řekli, ať si každý z nich vezme Bibli, pomodlí se a otevře ji. Kousek ať si přečte a pak ji zase rychle zavře. A přemýšlí nad tím, co přečetla. Moje sestřička se zeptala: „Bože, jsi tady?“ Pak otevřela Bibli, přečetla, co jí padlo hned do oka a rychle zaklapla. Pak si uvědomila, co tam vlastně bylo a čelist

se jí nechtěla vrátit na zpáteční místo. Bylo tam napsáno: „Bůh tady není.“ Nedivím se, že byla v šoku, taky mě to dost překvapilo. Od té chvíle si chce přečíst celou Bibli, protože jí opravdu zajímá, kde tohle může být napsané.

Když to říkala jednomu knězi, chytil záchvat smíchu a povídal, že Bůh je opravdu vtipálek.

Ale zpátky. Víím, že ve skautu je víc dětí, které se snaží o duchovní život a hledají Boží ruku, která bude s nimi. Tak mě napadlo, že cesta liliového kříže není určená jen pro mě, ale že mám být prostředníkem k přiblížení této cesty. A že společně – s ostatními vedoucími i se skautkami – obnovíme duchovní linii i na táborech. Liliový kříž je cesta, která je otevřená každému, kdo po ní chce jít. Je jedno, z jakého výchozího místa vychází, hlavně, že jde. Chci ostatním tuto cestu ukázat, nabídnout, otevřít a jít s nimi. Přišlo mi, že Liliový kříž je nová naděje pro náš oddíl.

5. Setkání vedoucích

Po příjezdu jsem oslovila vedoucí, i starší. Několik se jich ozvalo a byly přímo nadšené. Některé se již s LK dříve setkali. Domluvily jsme si společnou schůzku. Probíraly jsme naše možnosti. Nebude se jednat o žádnou jednorázovou akci, ta by samozřejmě ani nic neřešila. Vymyslely jsme dlouhodobý (roční) plán, který bude podporovat a rozvíjet snahu o sblížení s Bohem v konkrétním, osobním, denním životě. Budou dostávat impulsy k individuálnímu růstu formou dopisů. Měsíční setkání budou zaměřena na jednu oblast ze skautské cesty Liliového kříže. Rozdělily jsme si tato témata podle toho, co komu bylo blízké.

6. Nabídka a reakce oddílů

Na první zářijové schůzce jsem skautkám představila Liliový kříž jako nabídku duchovní cesty, rozvoje osobního vztahu k Bohu, k bližním i sobě podle křesťanských zásad. Nikdo ho ještě neznal, ale bylo vidět, že je to zajímavé. Povíдалa jsem jim o dřívějších táborech, o pravidelných modlitbách, o četbě Písma svatého, o modlitbě breviáře. Některé si na něco matně vzpomínaly. Pochopily, že Liliový kříž je něco jako výzva. Není to jako odborka, je to celoživotní cesta. Nedá se říct, že nám to zase sebere navíc čas, kterého už teď máme málo, protože toto naplňuje podstatu našeho bytí na zemi. Je to vlastně to nejdůležitější. A proto bychom si na to čas najít měli. I kdybychom neplnily Liliový kříž.

Výhodou je, že půjdeme společně a že si o tom budeme moci společně popovídat. Nakonec jsem se zeptala skautek, zda by o to měly zájem. Ruku zvedly dokonce všichni! Měla jsem velkou radost. Tušila jsem, že uvnitř mají touhu po aktivním vztahu k Bohu a byla jsem ráda, že se dokázaly přihlásit.

7. První setkání

První setkání, které jsme plánovaly, mělo být na téma Víra. Přišlo nám to jako základ všeho, na čem stojí ostatní „témata“ - modlitba, svátosti, svědomí, společenství a poslání. Z nenadálých sletů událostí jsme ale nakonec začaly s tématem modlitby.

Plán na 1. schůzku liliového kříže byl následující.

- Nástup
- Modlitba s kytarou a se svíčkou včetně proseb k patronům
- Chvilková debata na otázku Co je to modlitba?
- Pohybová hra s konečným zamyšlením
- Debata – způsoby modlitby s 5P
- Přečtení si příběhu z Parabile
- Rozdání prvního motivačního dopisu

Při nástupu jsme se zamyslely nad citátem od Jana Zlatoústého: „Není nic důležitějšího než modlitba - jí se stává nemožné možným, nesnadné snadným. Nemůže se dopustit hříchu ten, kdo se modlí.“ Jan Zlatoústý. Umíme se ale modlit s takovou důvěrou k Bohu? Často odřikáváme všemožné modlitby. Říkáme Bohu, že mu naprosto věříme a že náš život je v jeho rukou. Ale to co vypouštíme ze svých úst, vnímá to i naše duše? A dokážeme Bohu v tichosti naslouchat?

Následovala modlitba s písničkou za doprovodu kytary. V rámci modlitby se snažíme od začátku tohoto školního roku se skautkami o přiblížení se k našim nebeským patronům. Vždy na každou schůzku si připraví 2 skautky kratičkou prosbu ke své patronce nebo k někomu v nebi, ke komu má blízko. Např. Svatá Lucie, která jsi patronkou slepých, pomoz nám, ať dobře vidíme očima i srdcem - oroduj za nás.

Po modlitbě jsme zahájily krátkou debatu na otázku, co je to modlitba? Zaznělo tam např. i toto: modlitba je rozmluva s Bohem. Když se řekne slovo modlitba, vybavím si Otče Náš a všechny tyhle základní modlitby, které znám už od dětství. Jako malá jsem nad tím moc nepřemýšlela, co vlastně říkám. Aly nyní vím, že v modlitbách si uvědomujeme, kdo je to vlastně Bůh či Panna Maria. Tyhle modlitby jsou moc fajn, ale aby se člověk modlil jen tímto způsobem, tak mi přijde, že se mu úplně nepodaří dosáhnout velkého vztahu s Bohem. Podle mě je nejdůležitější osobní komunikace. Svěřovat mu věci, které nás tíží a zároveň mu děkovat za všechnu tíhu, kterou z nás odebral. Díky tomu si opravdu uvědomuji, že Bůh s Marií jsou mi neustále na blízku....

Pak byla pohybová hra. Skautky jsem rozdělila do 3 skupinek po šesti. Jejich úkolem bylo, co nejrychleji posbírat papírky, které byly rozházené po dvorku. Avšak ztížila jim to malá drobnůstka. Pro papírky mohl běžet vždy jen jeden z týmu, který buď skákal po jedné noze, nebo se musel plazit, běžet pozpátku... Tyto styly běhání se měnily s každým tlesknutím. Jakmile tým získal všechny papírky, musel je poskládat jako puzzle a následně vyluštit. Každému týmu vyšel jiný text. Nad tímto

textem se měly v týmu poradit, zamyslet a sdělit ostatním jeho smysl a to, co jim na tom přijde nejdůležitější.

Texty byly následující.

I. Jak se mám modlit?

Lidé mi často říkají: „Neumím se modlit“ a kladou mi otázky: „Jak se mám modlit?“ Jestli máte podobný problém, řekněte to přímo Bohu... a už tím se modlíte. Řekněte mu, že nevíte, jak se modlit... a už tím se modlíte.

Modlitba totiž neznamená něco dělat, ale s někým být. Být s někým, komu na mně záleží, má na mě vždy čas, být v Jeho přítomnosti

II. Nikoho nekopírujte

Každý člověk je originál. S každým z nás se Bůh setkává originálním způsobem. Dovoďte Bohu, aby k vám promlouval osobně, svým originálním způsobem. Nedívejte se na ostatní a nezkoumejte, jak působí Bůh v druhých. Nemusíte prožívat přesně to, co prožívají lidé kolem vás! Nikoho proto nekopírujte! Bůh s vámi zachází tak, jako byste pro něho existovali jen vy a jako by tu On byl jen pro vás! Opusťte své představy a dovoďte Bohu, aby jednal tak, jak chce on!

III. RADA OHLEDNĚ MODLITBY

Když se jistý člověk zeptal arcibiskupa na nějaké rady ohledně modlitby „od odborníka“, přirovnal arcibiskup modlitbu k opalování. Když ležíte na pláži nebo pod lampou, něco se děje. Něco, co nemá vůbec co dělat s tím, jak se cítíte nebo jak se snažíte. Nebudete lépe opálení, když zavřete oči a budete se soustředit. Dáte svůj čas a je to. Vše, co musíte udělat, je objevit se. A věci se začnou měnit svým vlastním tempem. Prostě potřebujete být tam, kde na vás světlo bude svítit.

(Upraveno podle knihy S. Mayfieldové Objevování modlitby, KNA)

Po této hře se zamyšlením, skautky chodily psát na tabuli různé způsoby modliteb, jaké znají. Ústní modlitba, střelná modlitba, prosebná modlitba, přímluvná modlitba, krátká/dlouhá, odříkávání naučených modliteb, vlastní rozhovor, píseň, liturgická,... Ke každému typu jsme si následně něco krátkého řekly, vysvětlily jsme si, co to vlastně znamená... Důležité je, se rozhodnout, že se opravdu každý den chci modlit a uvědomit si, proč se budu modlit. Na konci schůzky jsme si řekly 5P. Jakýsi konkrétní návod na přípravu na modlitbu:

- ❖ modlit se pravidelně – vymyslet si pravidelný čas, dopřát si ten čas
- ❖ zklidnit se před modlitbou, vypnout a odsunout mobil, (možná si připravit papírek a tužku – když se nám bude nějaká věc, co musím zařídit stále vynořovat a rušit, napíšu si ji, svěřím ji také Bohu a můžu se modlit dál)
- ❖ najít si místo, kde mě nikdo nebude rušit a které bude pro mne symbolem modlitby, klidu a míru,

- ❖ modlit se v poloze, která je mi příjemná a ve které neusínám a zároveň vyjadřuje i úctu k Bohu
- ❖ být duchem přítomná

Čtení z Parabile jsme již nestihly.

Než jsme se rozešly, dala jsem osobně každé do ruky obálku s prvním motivačním dopisem. (Viz foto.) Poprosila jsem je, aby si ho v klidu doma, na oblíbeném místě, nikým nerušené, přečetly a zamyslely se nad tím. Byly překvapené, ale nerozbalovaly ho.

Věřím, že každá skautka si z tohoto setkání něco odnesla. Soudím podle toho, co mi některé později řekly.

8. Další setkávání

Nyní chystáme motivační dopis. Další setkání by mělo proběhnout až ke konci listopadu na téma Víra. Na něm bychom chtěly zjistit, jak se skautkám doma daří modlit se. Jestli si vytvořily své modlitební rituály (modlitební místo, čas, polohu těla, pravidelnost...), jak na to reagovala jejich rodina, zdali měly pocit ztráty času, nebo jestli je to naplňovalo radostí, smysluplností, nebo to bylo pro ně příliš těžké a moc se jim to nedařilo.

Před samotným setkáním se vždy my vedoucí sejdeme. Ta, která bude mít na starosti schůzku dle plánu, ostatní seznámí s připraveným programem, aby byly v obraze a mohly společně popřípadě doladit nedostatky nebo přidat nápady.

9. Závěr

Liliový kříž dokázal spojit i nás vedoucí, za což jsem moc ráda. A přišlo mi, že jsou za něj velmi rády. Když jsem připravovala pro skautky program o modlitbě, začala jsem si uvědomovat věci o víře, nad kterými jsem nikdy před tím neuvažovala. Zkrátka Liliový kříž může oslovit někoho nejen při programu, ale i při přípravě. Nyní vím, že se pomalu začínáme vracet do našich věřících kolejí, ze kterých jsme nedávno začaly vyjíždět, za což jsem velmi vděčná a zároveň to posunuje dál mě i každou skautku individuálně. Skautky to taky dost zaujalo, podle zpětných vazeb, které mi předaly. Nevím, jestli všechny, ale doufám, že každé z nich to něco nového přinese.

10. Příloha: motivační dopis

